شانۆگەری ی
ژمارە

شانۆگەری ی
ئەنتیگۆنا

جان کۆکتۆ

●

وەرگێڕانی لە عەرەبییەوە

حسێن حەلاق

ئەم شانۆگەریەی سۆفۆکلیس بۆ یەکەم جار لە ئەسینادا ساڵی ٤٤٠ز پێشکەش‌کراوە ، بەڵام بەم شێوە تازەیە لە ٢٠ کانونی یەکەمی ١٩٢٢ لە سەر شانۆی ئەتیلیێ لە پاریسدا پێشکەش‌کرا . کەسەکان .

١ – ئەنتیگۆنا : کچی شا ئۆدیب شای پێشووی سیبە
٢ – ئیسمینا : خوشکی ئەنتیگۆنا
٣ – ئیریدس : ژنی کریۆن
٤ – کریۆن : شای سیبە
٥ – هیمۆن : کوری شاکریۆن‌و دەزگیرانی ئەنتیگۆنا
٦ – تیریسیاس : یەکێك لە پیرە زاناکانی سیبە
٧ – تیپەکە : نوێنەری گەل
٨ – پەیامبەر
٩ – پاسەوان

شوێن : لە بەردەم کۆشکی سیبە

تیپەکە تەنها دەنگێکی بلند وخێرای لیٚ‌هەڵدەسیٚ ، وەك بڵێت ووتارێکی رۆژنامە دەخوێنێتەوە ، لە «درزێکی» ناوەراستی دیکۆرەکەوە دێتە دەر . .

پەردە بەرز دەبێتەوە و ئەنتیگۆناو ئیسمینا لە ناوەراستی شانۆکەدا بیٚ‌جووڵە روو بە رووی یەك وەستاون .

دیمەنی یەکەم

ئەنتیگۆنا : ئیسمینا ، خوشکە گیان ، دە بزانە تاقە یەك موسیبەتێکی ئیرسی ئۆدیب هەیە جۆبیتەر بەسەر ئێمەیدا نەدابیٚ . . ؟ باشە ، هەر ئیستە یەکێکی دیکەت پیٚ دەڵێم ، دە بزانم ئەتوانی هەڵی بێنی دوژمنان چ پیلانێکمان بۆ دەنێنەوە ؟

ئیسمینا : هیچ هەڵی ناهێنم ، لەو ساوەی براکانمان یەکتریان کوشت‌و لە شکری ئارجیەکان تێك شکان ، ئەم ژیانە هیچی تێدانەماوە من پیٚ‌ی دڵخۆش یادڵگرانبم .

ئەنتیگۆنا : گویٚ بگرە . . بەڵام باجاریٚ لەم رێرەوە بچینە دەرەوە نەبادا یەکیٚ گوێی لێمان‌بێت .

ئیسمینا : چیت پیٚ‌یە ؟ چاوەکانت دەمشلەژێنن .

ئەنتیگۆنا : دەپرسی چیم پیٚ‌یە ؟ هێە . . ئەی گوایا نابینی کریۆن ریٚ‌ی داوە براێکمان بنێژریٚ‌و ئەوی دیکەیان نەء ! بۆلینیس نەدەبیٚ بنێژریٚ‌و نە دەبیٚ کەسیش بۆی بگری . . لەشەکەی بۆ سەگ‌و واشە فریٚ دەدەن . . ئەمە فرمانی کریۆنە ، کە دەبیٚ من‌و تۆش ملی بۆکەچ کەین ، بەڵیٚ . . منیش . ماوەیەکی کە بە خۆی دێت‌و فرمانەکەمان بۆ دەخوێنێتەوە ، زۆریشی مەبەستە ئەم فرمانە بە چاکی جێبەجیٚ‌بکریٚ ، هەر کەسێکیش سەرپێچی تێدا بکا دەبیٚ گەل بەردەبارانی‌بکا ، ئەوەی پێمە ئائەمەیە ، جا با بزانم شایانی باوو باپیرانت دەبی .

ئیسمینا : بەڵام دەبێ چیم پێ بکرێ

ئەنتیگۆنا : **پێشتر** بڕیار بدە دەتوانی دەستی یارمەتیم بۆ **درێژبکەی ؟**

ئیسمینا : **دەستی** یارمەتیت لە چیدا بۆ درێژ بکەم ؟

ئەنتیگۆنا : لە ناشتنی مردووەکەدا

ئیسمینا : **دەتەوێ** سەرپێچی لە فرمانی پاشادا بکەیت‌و **بینێژیت ؟**

ئەنتیگۆنا : **بەڵێ** براکەم کە برای تۆشە دەنێژم ، بەڵێ برای **تۆشە ، دوواپی کە تەرمەکەی بوو بە** خۆراکی درندە ، خەڵکی **لۆمەی من ناکەن بە تەنها .**

ئیسمینا : **کچێ هەی نەگبەت !** ئەی فرمانەکەی کریۆن ؟

ئەنتیگۆنا : **کێ مافی ئەوەی داوەتێ** لە کەس‌و کارمان بکات .

ئیسمینا : **ئەنتیگۆنا ! ئەنتیگۆنا !** باوکە بەستەزمانەکەمان **چاوەکانی خۆی هەڵکۆڵی بەڵکو خوا** لێی خۆش بێ‌و دواییش **بە بەدناوی سەری نایەوە ، دایکیشمان** ، کە دایکی باوکمان‌بوو ، خۆی خنکان ، **براکانمان یەکتریان** سەربڕی ، دە بروانە ، تەنها هەر **من‌و تۆ ماینەوە ، دە** ئیتر بزانە چ جۆرە کۆتاییەکی جەرگبڕ **چاوەڕێمان دەکات ئەگەر** سەرپێچی لە فرمانەکانی ئاغاکانماندا **بکەین . ئەنتیگۆنا ئێمە** ئافرەتین ، ئافرەت ، ناتوانین بە **سەر پیاواندا زاڵ‌ببین . ئەوانەی** کاربەدەست‌و دەسەڵاتدارن **لە ئێمە بە هێزترو** زۆردارترن ، من فرمانی دەوڵەت **جێبەجێ دەکەم ئومێدیشم** زۆرە بۆلینیس گەردنم ئازادبکات . **مەگەر هەر** شێت شان بداتە بەر ئیشێك‌و سووریش **بزانێ لە وزەی ئەودانیە .**

ئەنتیگۆنا : من زۆرت لێ ناکەم چونکە نامەوێ بە نابەدڵی یارمەتیم بدەیت ، چی بە باش دەزانی ئەوەبکە ، بەڵام من براکەم دەنێژم و زۆریشم پێ خۆشە دوای ئەوە بمرم ، ئەوساش دوو هاورێ **بە تەنیشت یەکەوە دەنێژرێن** ، چونکە بەلای منەوە ، ڕازی کردنی دڵی مردووان گەلێك گرنگتر و پیرۆزترە لە ڕازی‌کردنی دڵی زیندووان ، تۆش خۆت بەرپرسیاری ڕەفتارەکانتی‌و ئەگەر حەزیش دەکەیت دەتوانیت تەنانەت جنێو بە خواکانیش بدەیت .

ئیسمینا : من جنێو نادەم ، بەڵام هەست دەکەم دەسەڵات‌و توانای ئەوەم نیە ڕووبەڕووی شارێك ببمەوە بە جارێ .

ئەنتیگۆنا : تۆ بۆ خۆت بەهانە بدۆزەرەوە ، منیش ئەچم گۆڕێك بۆ براکەم هەڵبکەنم .

ئیسمینا : تۆ شێتی ، لە تاو تۆ هەموو لەشم دەلەرزێ .

ئەنتیگۆنا : هەقت بە سەر منەوە نەبێ ، بیر لە خۆت بکەرەوە

ئیسمینا : هیچ نەبێ لای کەس باسی مەکە . . مەیدرکێنە وەك من نایدرکێنم .

ئەنتیگۆنا : هیچ مەشارەوە ، دەتوانی بە کەیفی خۆت قسە بکەیت ، چەن پیویستم بە قسەکانت هەیە هەر ئەوەندەش پێویستم بە بێدەنگیەکەت هەیە .

ئیسمینا : ئەم دڵە گڕتێبەربووەم هێور کەرەوە

ئەنتیگۆنا : نەء ، من ئیشی خۆم دەزانم ، دەزانم چی دڵم ڕازی دەکا ، یان دەبێت ڕازیی بکا .

ئیسمینا : بەڵێ ، بە مەرجێ هەموو شتێ بە کەیفی خۆت بێت ، بەڵام کێ دەڵێ وادەبێت ، تۆ دەتەوێ شتێك بکەیت لە وزەو توانای کەسدانیە .

ئەنتیگۆنا : چەندم لە وزەدابێ هەر ئەوەندە دەکەم .

ئیسمینا : بەڵام تۆ دووای کلاوی بابردوو کەوتویت

ئەنتیگۆنا : ئەم چەنەبازیەت ڕەزاتگران دەکاو مردووەکەشت لێ دەرەنجێنێ ، وازم لێ بێنە ، ئەگەر سەرنەکەوتم هیچ نەبێ سەربەرز و ڕوو سوور دەمرم .

ئیسمینا : «بە پلیکانەکانی لای ڕاستدا سەردەکەوێ» باشە دەبرۆ دەی شێتە ، من دەزانم ئەم دڵەت دەتفەوتێنێ «دەچێتە دەرەوەو ئەنتیگۆنا بە تەنها دەمێنێتەوەو بیر لە نیازەکەی دەکاتەوە» .

لە پشت پەردەی لای ڕاستەوە خۆی ون دەکا .

تیپەکە : ئەی هەتاو ، بە بەر چاوە ئاگرینەکانتەوە ئارجیەکان کە هاتبوون بۆ یارمەتی دانی بۆلینیس‌و بە قسە پرپووچەکانی هەڵخەڵەتابوون ، تێیان تەقاندو هەڵاتن ، جۆبیتەر زۆری ڕق لە لووت بەرزی دەبێتەوە ، قەڵغانەکانی لووت بەرزی‌و فیز زلیان دایە بەر بروسکەو هەورە تریشقە . هەر حەوت سەرکردەکە — کە بۆ گرتنی حەوت دەرگاکەی قەڵاکە هاتبوون — چەکیان فڕێداو هەڵاتن ، جگە لە دوو براکە کەس لە مەیدانی شەڕدا

نەما .
ئیستاش سیبیبەکان سەرکەوتن‌و گەلیش گۆرانی خۆشی‌و بەختیاری دەلێت و ئەوەش کریۆنە ، پاشای تازەمان .
کریۆن : «لای درگای چەپەوە وەستاوە»
هاونیشتمانیان ، خواوەندەکان ئەم شارەیان لە وێران‌و کاول‌بوون پاراست ، منیش ئیستا کە ئێوەم کۆ کردوەتەوە دەزانم چەن ڕێزو حورمەتتان لە دڵدایە بەرامبەر بنەماڵەی لائیۆس‌و چەندیش دڵسۆزی ئۆدیب‌و کورەکانین ، هەر دوو کورەکەی ئۆدیب یەکتریان کوشت ، بۆیە گشت کاروباری دەوڵەت کەوتە دەست من .
مرۆڤ پێش تاقی‌کردنەوە زەحمەتە بناسرێت ، بەلام من لۆمەی ئەو کەسانە دەکەم کە حوکم دەکەن و ڕای دەرورو‌بەرەکانیان وەرناگرن ، لۆمەی ئەو سەرۆکە دەکەم کە بەرژەوەندیی کۆمەڵانی میللەت دەکاتە قوربانی بەرژەوەندیی تاکە کەسێك .
نامەوێ وابزانن ئەم قسانەم بۆ ئەوەیە پاکانە لای دوژمنان بکەم ، چونکە دەسەلاتداریێ دادپەروەر بێ دۆست‌و هاوڕێی نیە ، منیش بە پێی ئەم بیروڕاو مەبدەئانە کاروباری دەوڵەت بەڕێوە دەبەم ، هەر لەبەر ئەمەشە ئەو بڕیارەم دەرهەق کورەکانی ئۆدیب دەرکرد . ئێتیۆکل سەربازێکە بە ئەوپەڕی ڕێزو شکۆمەندیەوە دەبێ بنێژرێ ، بەلام بۆلینیس لە دەرەوە گەڕایەوە بۆ ئەوەی ئاگرمان تێبەرداولەناومان بەرێ ، بۆ ئەوەی بمانکا بە کوێلەو زەلیلمان بکات ، بۆیە بڕیارمدا هیچ جۆرە داب‌و دەستوورێکی ڕێزو حورمەتی بۆ نەکرێ‌و لەشەکەی بخرێتە بەر سەگ‌و واشە ، ئەمەیە بڕیارەکەم‌و وابەئێوەشی ڕادەگەیێنم .
تیپەکە : دەم خۆش‌کریۆن ، هەر خۆت دەزانی چۆن ئێمەو مردووانیش بەڕێوە بەرێت
کریۆن : فرمانەکانم جێبەجێ‌بکەن
تیپەکە : بە پیاوەکانتی بسپێرە
کریۆن : پاسەوانەکان چاودێری لەشەکە دەکەن
تیپەکە : کەواتە دەبێ چی‌بکەین
کریۆن : نابێ بە هیچ جۆرێ لە لەیاسالادان چاوپۆشن
تیپەکە : تۆ بڵێی کەس هەبێت ئەوەندە شێت بێ‌و مل لە چەقۆ بسوێت‌و بۆ مەرگی خۆی بگەڕێ
کریۆن : مردن چاوەڕێی دەکات ، بەلام لە گەڵ ئەوەشا زۆر جار پارە پەرستی خەلکی شێت دەکا
پاسەوان : «دێتە ژوورەوە ، کرنوش دەباو دەس بە قسەکردن دەکات» .
ناتوانم بڵێم تاگەیشتمە لات باڵم گرتبوەوە ، نەخێر ، چونکە جاروبار لە ڕێ پشوویەکم دەدا . . بە خۆم دەگوت ، مەڕۆ . . مەڕۆ . . بەلام لە گەڵ ئەوەشا ئەگەر کریۆن ئەم هەواڵەی لە یەکێکی دیکەوە پێ‌بگا ، ئەوا مەترسیەکە گەورەتر دەبێت . . ڕێگاکە کورتە ، بەلام بۆ من زۆر درێژبوو ، بە کورتی ئەوەتام . . بە کورتی ، هیچ جۆرە هەواڵێکی خۆشم پێ‌نیە .
کریۆن : ئەوە شێت بوویت ؟
پاسەوان : پێشتر ئەوەی پەیوەندیی بە خۆمەوەیە دەڵێم ، هەڵەی منەو ناشزانم هەڵەی کێ‌یە ، خواش هەڵناگرێ سزام‌بدەی .
کریۆن : ئەم گەرەلاوزی‌یەت لەچی ؟ بۆچی بێ‌پیچ‌وپەنا قسەم بۆ ناکەی ، لەوە دەچێ دەتەوێ بەم ڕاوە ڕێویە هەواڵێکی خراپم پێ ڕابگەیێنی .
پاسەوان : مەترسیەکە جەرگبڕە ، دەست‌و ئەژنۆی پیاو دەشکێنێ .
کریۆن : قسە بکە
پاسەوان : باشە قسەدەکەم ، مردوەکە نێژرا
کریۆن : ها . . کێ وێرای ئەمە بکا ؟
پاسەوان : نە کەس بینی‌و نە کەسیش دەزانێ کێ‌یە ، تەنانەت شوێنەواری پاچێ یاخاکەنازێکیشی بەجێ نەهێشتوە ، نە جێ پێی مرۆڤ ، نە جێ تایەی عەرەبانە ، هیچ شتێ نیە تاوانبارەکەمان بۆ دەس نیشان‌بکا . لە گەڵ یەکەم گزنگی خۆرا تەرمەکە ئەوەندەی خۆڵ بەسەردا درابوو کە کەس نەتوانێ دەری بهێنێتەوە ، هەر یەکێك لە ئێمە ئەوی دیکەی تاوانبار دەکردو خەریك‌بو بێ بە شەر لە ناو خۆمانا ، هەموو پاسەوانەکان جێی گومانن ، بەلام هیچ بەلگەیێکیشمان بەدەستەوە نیە بەرامبەر بە کەس . سوێندمان خوارد ، بە سەر پشکۆدا هەنگاو هەڵبهێنینەوە و ئاسنی سوورەوە کراو بگرین بە دەستەوە تاکو تاوانبارەکان‌و ئەوانەی یارمەتیشیان داون

دەدۆزینەوە ، لە دواییشدا بڕیارماندا هەموو شتێ بە جەنابت رابگەیینین . ناو نووسیمانکرد و ناوی من دەرچوو .

تیپەکە : تۆ بڵێیت ئەمە ئیشی خواوەندەکان نەبێت ؟

کریۆن : بەسە پیرە مێردە گەوجە ، خواوەندەکان ئەو کەسانە نانێژن کە پەرسگاکان دەسووتێنن‌و داب‌و دەستوور تێك دەدەن‌و قوربانیەکان دەدزن . قەت خواوەندەکانت دیوە حەز بە خراپە بکەن ؟ نەخێر . . هەزار جار نەخێر ، بەڵام ئەم کارە چاومی کردەوە ، بیستبووم لەم شارەدا چەن خائنێك هەن دژی دەسەڵاتی من پرتەو بۆڵەیانە ، تیاشیانە هەیە بەدزی‌یەوە خەریکی یاخی‌بوونن ، دەبێ ئەم تاوانەیان پێ‌بێژێرم ، مرۆڤ بێچارە پارەی داهێنا ، پارەی چەپەڵ ، ئەو پارەیەی شار وێران دەکاو دڵە پاکەکان دەرەنجێنێ‌و رەوشتی کۆمەڵ تێك دەدا . ئەوانەی پارە لە رێی دەرکردون‌و بۆلینیسیان ناشتوە گۆڕی خۆیانیشیان هەڵکەندوە ، ئەگەر ئەوانەم بۆ نەدۆزنەوە ئێوە هەڵدەواسم ، دەبێ ئەو تاوانبارانەم بۆ بدۆزنەوە .

پاسەوان : بە هەرحاڵ من تاوانبارنیم

کریۆن : ئەمەم بەلاوە سەیرنیە ، کابرا تۆ خۆت هەراج‌و هەرزان فرۆش‌کردوە

پاسەوان : زۆر دڵگرانم بەوەی میرێکی دادپەروەری وەکو تۆ بەم شێوە نالەبارەو هەڵەیە شت هەڵبسەنگێنێ .

کریۆن : چاوچاو ، بە خوا سەیرە ، جەنابی رەفتاروگفتاری من هەڵدەسەنگێنێ .

پاسەوان : ئومێد دەکەم تاوانبارەکان بدۆزینەوە «دەچێتە دەرەوە و کریۆنیش بە دوایا»

تیپەکە : مرۆڤ خولقندەیێکی تاکە ، سواری شەپۆلی دەریا دەبێ ، کاردەکا ، باڵندەکان‌و ماسی راو دەکا ، حەیوانە کێوی رادێنێ ، بیر دەکاتەوە ، قسە دەکا . . مرۆڤ یاسا دادەهێنێ ، خۆی دەنێژێ ، ماڵەکەی دادەپۆشێ‌و لە نەخۆشی خۆی دەدزێتەوە . . مەرگ تاکە نەخۆشی‌یێکە دەسەڵاتی مرۆڤی بەسەردا ناشکێ . چاکە . . و خراپە دەکات ، کاتێ کە مل بۆ یاساکانی ئاسمان‌و زەوی کەچ دەکات مرۆڤێکی خانەدان‌و نەجیب زادەیە ، بەڵام کە سەر پێچییان تێدا دەکات دەگۆڕێ‌و بەو جۆرە نامێنێ . هیچ جۆرە تاوانبارێك لە دڵی مندا جێی نابێتەوە . .

ئەی خواوەندەکان ، چ موعجیزەیێکی سەیرە ، کەس باوەڕ ناکات بەڵام راستەو وەهایشە .

تۆ بڵێیت ئەنتیگۆنا نەبێت ؟ ئەنتیگۆنا تۆیت یاخی بویت ؟ تۆشێت بوویت تا بەم جۆرە بە دوای مەرگی خۆتا بگەرێیت .

«لە پێشدا ئەنتیگۆنا لە پەردەی لای راستەوە دێتە ژوورەوە و پاسەوانێك شانی گرتوە ، دوابی پاسەوانەکەش دەردەکەوێ»

پاسەوان : بە تاوانەکەیەوە گرتمان . کریۆن لە کوێیە ؟

پاسەوان : ئەوەتا هات

کریۆن : چی‌بووە ؟

پاسەوان : میرم ، بەختی جەختم بەرەو ئەو شوێنەی بردم کە قەت بە خەیاڵمدا نە دەهات پێی تێ‌بنێم لەم کچە بپرسە . ئەمەیە تاوانبار .

کریۆن : لە کوێ‌و چۆن گرتت ؟

پاسەوان : ئەمە بوو مردوەکەی دەناشت . لە کاتی ناشتنیا گرتم .

کریۆن : سوێند دەخوێت

پاسەوان : بەڵێ سوێندی لەسەر دەخۆم ، ئەم بوو مردوەکەی دەناشت

کریۆن : دەبزانم بۆم بگێرەوە

پاسەوان : لە ترسی هەرەشەکانی جەنابت چوین لەشە بۆگەنەکەی مردوەکەمان لە گۆڕ دەرهێناو بە رووتی لەسەر زەویەکە فرێماندا ، پاشان چووینە سەر گردێکی بەرز تا لە بۆگەنی لەشەکە دوور کەوینەوە ، قسەوگاڵتەوگەپیشمان لەگەڵ یەکدی دەکرد تا خەومان لێ‌نەکەوێ ، لە پڕ ، نیوەڕۆبوو . ئەوەندەمان زانی تەپ‌و تۆزێکی زۆر بەرزبووەوەو دارو درەختە بچکۆلەکانی لەچاو ون‌کردبن ، پاش رەوینەوەی تەپ وتۆزەکە ئەم کچەمان لای تەرمەکەوە بینی ، خەریك‌بوو بە هەمو هێزێکیەوە خۆڵی بەسەر مردوەکەدا دەکرد ، لە دوایی مەسینەیێکی دەرهێناو گۆڕەکەی ئاوپرژێن‌کرد . . یەکسەر دامان بە سەریاو گرتمان ، هەرکە لێمان پرسی بێ ئەوەی نکوولی لێ‌بکا دانی بە هەموو شتێکدانا ، پێم خۆش‌نیە کەس لە جیاتی خۆم تووش بکەم ، بەڵام تاوانبار هەر تاوانبارە ، سەرەرای

ئەوەش ئافرەتە . لەبەر ئەوە کارێکی ڕەوایە خۆم ڕزگار بکەم ، وانیە ؟
کریۆن : ئەی تۆ . . هەر سەرکزی دڵ وریا . دان بە تاوانەکەتا دەنێیت ؟ ئینکاری ناکەیت ؟
ئەنتیگۆنا : من وامکرد . ئەوا خۆم دەیڵێم .
کریۆن : «بە پاسەوانەکە» تۆ برۆ ، خۆت لە هەڵواسین ڕزگارکرد برۆ ڕزگاربویت .
«بە ئەنتیگۆنا» دەشتزانی من ئەم ئیشەم قەدەغە کردوە .
ئەنتیگۆنا : بەڵێ هەموو کەس دەیزانی ، چونکە بە هەموان ڕاگەیەندرابوو .
کریۆن : لە گەڵ ئەوەشدا گوێت نەدایە فرمانەکەم .
ئەنتیگۆنا : ئەم قەدەغەکردنە لە جۆبیتەرەوە دەرنەچوە ، دادیش ئەم جۆرە یاسایانە بەسەر کەسدا ناسەپێنێ ، هیچ کاتێ ئەوەم بە بیردا نەدەهات یاسای‌تۆ ، کە ئەنجامی هەڵچوونی مرۆڤێکی فانیە پێش یاسا نەمرەکان بکەوێ با تۆماریش نەکرابن . ئەم یاسایانە هی ئەمڕۆو دوێنێ نین ، ئەمانە هەر بوون‌و هەر دەشبن بێ ئەوەی کەس بزانێ کەی دانراون . کە واتە چۆن ڕەوای هەقە بە هۆی ویستی تاقە کەسێکەوە لە خواوەندەکانم یاخی بم ؟
باشم دەزانی ئەنجامی ئەم ئیشەی من مەرگە بەلام ئای کە لە تافی لاویدا مردنم لاجوانە . . دەتەوێ براکەم بێ‌گۆڕ بهێڵمەوەو تاماوم ویژدانم ئازارم‌بدات . مادام ئەوەم‌کرد ئیتر هیچی دیم لامەبەست‌نیە ، ئیستەش خۆت شێتی ئەگەر لەسەر ئەمە بە من بڵێی شێت .
تیپەکە : کەللە ڕەقە ، کچی باوکی خۆیەتی ، کچی ئۆدیبە ، لە تەنگانەدا عیناد و کەللەڕەقە .
کریۆن : بەلام ئەوەشتان لەبیر نەچێت ، ئەم جۆرە کەسانە زوو لە ناو دەچن ، ئاسن تارەق‌بێ زووتر دەشکێ ، هەر جڵەوی بچووکیشە ئەسپی سەرکێش لغاو دەکات . . بە دەستی ئەنقەست ئیهانەم دەکات ، گاڵتە بە من‌و شانازی بە خۆیەوە دەکات . ئەگەر وازی لێ‌بێنم ئەو دەبێت بە پیاوو من بە ژن هەرچەندە من برای جۆکاستم . بەلام نابێ نە خۆی خوشکەکەی لە سزا دەربازبن . دەبێ ئیسمیناش دەستی لە ئیشەدا هەبێ ، من واتێدەگەم دەستی ئەویشی تێدایە . برۆ بۆمی بدۆزنەوە . پێش نەختێك لە کۆشکدا بینیم . ئەوەند شڵەژابوو دەتگوت شەمشەمە کوێرەیە . ئەم جۆرە کەسا خۆیان خۆیان ئاشکرا دەکەن . بەلام ئەوەی لەم بارەیەوە زور پێ ناخۆشەو ڕقم لێ‌ی هەڵدەسێ ئەوەیە کە تاوانبار . لە گە ئەوەی بەسەر تاوانەکەیەوە گیراوە ، خەریکە ئەو کا ناپەسەندەیم بۆ دەرازێنێتەوە .
ئەنتیگۆنا : لە مردنم زیاتر چیت دەوێ ؟
کریۆن : هیچ
«ئەنتیگۆنا و کریۆن ئەوەندە لە یەك نزیك دەبنەوە خەریکە ناوچەوانیان لە یەك‌بدا» .
ئەنتیگۆنا : ئیتر ئەم درێژدادرییە بۆ ، نە من تۆم خۆش دەوێ تۆ منت خۆش دەوێ ، ئەم هەموو خەڵکەش کە بە با چاوتەوەن‌و چەپڵەت بۆ لێ‌دەدەن ، ئەگەر ترس لالی نەکردنا چەپڵەیان بۆ من لێدەدا ، بەلام زوڵم‌و زۆرداری ئەوەش هەیەکە حەزی لە هەر شتێك بێت بیکات‌و دڵی بەهەر چیەکە بێت بیبیسێ .
کریۆن : لە هەموو سیبەدا تەنها تۆ بە شێوەیێکی چەوت دەکەیتەوە .
ئەنتیگۆنا : کەواتە هەموو کەس بە شێوەیێکی چەوت دەکەنەوە ، بەلام کە تۆ دێیت بێدەنگ دەبن .
کریۆن : ئەرێ لەو ئیشەی خۆت تەریق نابیتەوە
ئەنتیگۆنا : لە چی تەریق ببمەوە ، لەوەی شەرەف‌و حورمە براکەم پاراستوە ؟
کریۆن : ئەی ئیتۆکل ، ئەویش هەر برات‌نیە ؟ پیاوانە ناوماناو لە پێناو ئێمەدا مرد
ئەنتیگۆنا : هەموومان لە یەك باوك‌و یەك دایك بووین .

کریۆن : کەواتە بۆ جنێو بە براکەت دەدەیت ، بۆ کاری وادەکەیت دژی بەرژەوەندی نیشتمانەکەت بێ ؟

ئەنتیگۆنا : بەڵام مردوو وەك تۆ حوکم نادات !

کریۆن : چی ؟ کەواتە خزمەتی خائینەکەت دەکرد

ئەنتیگونا : وەك براییك مرد نەك دوژمن

کریۆن : بەڵام ئەویان هێرشی هێنایە سەر نیشتمانەکەی‌و ئەمیان پارێزگاری لە نیشتمان دەکرد .

ئەنتیگۆنا : مردن یەك یاسا بە سەر هەردوکیان دەسەپێنێ

کریۆن : بەڵام نابێ تاوانبار و بێ تاوان بە یەك چاو تەماشا بکرێن .

ئەنتیگۆنا : کێ دەڵێ ئەم سنوورو یاسایانەی تۆ دایدەنێیت هیچ بایەخێکیان لای مردووان هەیە ؟

کریۆن : دوژمنی مردوو قەت نابێ بە دۆست

ئەنتیگۆنا : من بۆ خۆشەویستی خوڵقێنراوم نەك رق و کینە

کریۆن : کەواتە بچۆرە جیهانی مردوانەوە و بە هەوەسی خۆت خۆشەویستیەکەت بە کێ‌ی پێشکەش دەکەی بیکە ، بەڵام تا من مابێتم ناهێڵم ئافرەت یاسا دابنێ .

تیپەکە : ئەوە ئیسمینای بەسزمانە ، فرمێسك گۆناکانی تەڕ کردوەو خەفەت روخساری هەڵبزرکاندوە

کریۆن : ئاە ! مارەسیس هاتی ، دەی قسە بکە ، بزانم ئاگات لەم پێشێل کردنەی یاساو هەیبەتەی من هەیە یان‌نەء ؟

ئیسمینا : ئەگەر خوشکەکەم دانی پێدا نابێت ئەوا منیش لەگەڵیام‌و ئامادەم بۆ هەموو شتێ .

ئەنتیگۆنا : دادگا رێ‌ی ئەوەت نادات ، تۆ هەقت چیە بە سەر منەوەو خۆت بۆ تووش ئەکەیت ، من ئەم ئیشەم بە تەنها کردوە .

ئیسمینا : خوشکەگیان ، من دەمەوێ لەگەڵتدا بم

ئەنتیگۆنا : تازە کار لە کار ترازا و لە دەس دەرچوو ئیسمینا ، دۆزەخ و دانیشتوانی منیان بە چاوی خۆیان بینی ، بە تەنها منیان بینی ، چی‌دی خۆشەویستی سەرزاری خوشکم بەلاوە مەبەست‌نیە .

ئیسمینا : بێ‌بەشم مەکە لە شەرەفی مردن لە گەڵتا ، شەرەفی ناشتنی براکانم لێ مەسێنەوە

ئەنتیگۆنا : خوشکە بچکۆلەکەم ، نە لەگەڵمدا بمرەو نە شانازیشی پێوە بکە ، مردنی من بە تەنها بەسە .

ئیسمینا : بەڵام چۆن دەتوانم بێ تۆ ژیانم خۆش‌بوێ

ئەنتیگۆنا : ئەمەیان لە کریۆن داوابکە ، ئەی تۆ یەکێك نیت لە دەس‌و پێوەندە دڵسۆزەکانی .

ئیسمینا : بۆ ئەوەندە حەز بە بریندار کردنم دەکەیت .

ئەنتیگۆنا : من پێکەنینم پێت‌دێت ، پێکەنینێکی ساردو سڕی بێ‌زەوق .

ئیسمینا : چۆن بتوانم خزمەتێکت بکەم

ئەنتیگۆنا : ژیانی خۆت رزگارکە ، منیش قەت بەغیلی بەو بەشەت نابەم

ئیسمینا : وازم لێ‌بێنە هاوبەشی چارەنووسەکەت بکەم

ئەنتیگۆنا : تۆ ژیانت هەڵبژارد ، منیش مەرگ

ئیسمینا : تاتوانیم ئامۆژگاریم کردی

ئەنتیگۆنا : ئامۆژگاریەکانت باش‌بوون ، بەڵام پرۆژەکەی خۆم بە باشترزانی

ئیسمینا : بەڵام هەڵەی تۆ هەڵەی هەموومانە

ئەنتیگۆنا : دڵنیابە ، تۆ دەژیت ، منیش زۆر لە مێژەوە دڵم مردوە ، بە کەڵکی مردوان نەبێ بە کەڵکی هیچی دی نایەت .

کریۆن : لەوە دەچێ ئەم دوو کچە شێت‌بووبن

ئیسمینا : ئەوەی لە ئێمە قەوماوە عەقڵی لە سەرماندا نەهێشتوە .

کریۆن : کە بتەوێ لە گەڵ تاوانبارانا هاوبەش‌بی‌و وەك ئەوان سزابدرێ‌ی ، بێگومان دەبێ بەشێت دابنرێیت .

ئیسمینا : چۆن داوام لیدەکەی بێ ئەنتیگۆنا بژیم

کریۆن : چیتر باسی ئەنتیگۆنا مەکە ، ئەو مردوە

ئیسمینا : چۆن ! دەزگیرانی کورەکەت ئەکوژی !

کریۆن : کچی دیکه زۆرن
ئیسمینا : بەڵام ئەو تەنها دڵی بە ئەنتیگۆنادا چووە
کریۆن : قەت رازی نابم تاوانبارێ ببێ بە ژنی کورەکەم
ئەنتیگۆنا : ئۆە . . هیمۆن گیان ، باوکت دەیەوێ چیت لێ بکا
کریۆن : بەسیەتی ، من بەو باسە پەستو بێزار دەبم
تیپەکە : چۆن دەتوانی کورەکەت لە دڵخوازەکەی بکەیت
کریۆن : مردن ئەو ئەڤینە لەناو دەبا
ئیسمینا : کەواتە هەر دەبێ بمرێ
کریۆن : بێگومان ، کاتێکی زۆریشمان بە فیرۆدا . پاسەوانەکان ، ئەم دوو ئافرەتە بگرن . ئازا ئەو کەسەیە کە مەرگ بەرەو پیری دێت خۆی لێ دەرباز کات .

«دەچنە دەرەوە»

تیپەکە : بێ‌تاوانان بە ختیارن . قەدەر بە هەوەسی خۆی یاریی بەم خێزانەکرد ، سەرباری کۆستو موسیبەتە کۆنەکانیان کۆستی نوێیش چاوەڕێیان دەکات ، خوایێك بێ ماندووبوون راویان دەنێت . جۆبیتەری هەمیشە لاو لەسەر لوتکەی ئۆلیمپ دانیشتویتو قەت چاو لێك نانێیت ، دەبلێ بزانم بۆ دەبێ رەگەزی مرۆڤ لەگەڵ خۆشیدا ناخۆشیی بێتەرێو بۆ ناتوانێ لە کارەسات خۆی رزگاربکات ، لە بەر چیە خێرو شەر جێگۆڕکێ دەکەن کە خواوەندێك بەرەو نەمانمان دەباتو لەجێی خۆیاندا نامێنن . . بەڵام ئەوە هیمۆنە . . بڵێیت بۆ شکاتو سکاڵا هاتبێ
کریۆن : رۆڵە تۆ تاوانەکەو حوکمەکەی من دەزانی ، ئیتر بۆ هاتویت ، ئایا دەتەوێ لێمان یاخی بیت یان هێشتا وەکو جاران ئێمەت خۆش دەوێ .
هیمۆن : من ملکەچی فرمانتم ، هیچ ژنو ژن‌خوازیەك ناتوانێ لە رێی ئامۆژگاریە ژیرانەکانتا بوەستێ .
کریۆن : دەم‌خۆش ، کور دەبێ لە قسەی باوکی دەرنەچێ ، ئەگەر فرزەند وانەبێ بۆچی باشە .
دەبێ دۆستی خۆمانمان خۆش بوێو تا لە تواناشمانا بێت ئازاری دوژمنانمان بدەین . . پیاو ئەگەر ژنێکی هێناو هاوتای خۆی نەبو ئەوا لە باخەڵیاوشك دەبێتەوە . بۆیە پێت دەڵێم واز لەم ئافرە بێنە با لە دۆزەخا پیاوێك بۆ خۆی بدۆزێتەوە .
خانم دانیشتوە باسی یاساکانی جۆبیتەر . یاساکانی خوێنم دەکا ! بەسە . . جا من ئەگەر کەس وکارم لێم یاخی بنو دا لێیان نەێشێ . دەبێ لەگەڵ سیبیەکانا چۆن‌بم ؟ یان دە لەگەڵ هەمواندا توندو تیژی بنوێنم یان‌نەء . هەرگیز بەوانە هەڵناڵێم کە روو بە رووم دەبنەوە . هیچ برینێك لە بەرەڵا بێ پەروایی کاریگەرترنیە . چونکە شار وێران دەکەن و خۆش خێزان تێك دەدەنو سەربازەکان لە خشتە دەبەن . جا ئەگ ئەو بەرەڵلایە ئافرەت بێت ئەوە خراپتر . . رەنگە لەگەڵ پیا مرۆڤ بتوانێ بەهانەیێك بۆ پاشگەز بوونەوە بدۆزێتەوە . بەلا قەت رێی ئەوە نادەم بڵێن جڵەوی خۆی داوەتە دە ئافرەتان .
تیپەکە : پاشام . ئەگەر پیری عەقڵو هۆشمی تێك نەدا واتێدەگەم قسەکانت زۆر ژیریو پەندی بەرزی تێدایە
هیمۆن : باوکە تۆ زۆر عاقل وژیری ، بەڵام من لە ناو میلا دەژیم و گوێم لە گشت قسەو چپەکانیەتی . باوکە تۆ گەل تۆقاندوە . لە ترسی تۆ ووشەکانی پێش ئەوەی لە زاری بێتە د قووتی دەداتەوە . بەڵام من گوێم لێی دەبێ چونکە من هەموو لایێك دەچمو گوێم لە هەموو جۆرە قسەو قسە لۆکێ دەزانم سیبە چ جۆرە حوکمێکی بە سەر ئەم کچە خانەدا نەجیب زادەیەدا داوە کە تۆ بە تاوانبار لە قەڵەمی دەدە «چی ! هەر لەبەر ئەوەی براکەی ناشتوە دەیکوژن ؟ پێچەوانەوە دەبێ پاداشی بدرێتێ» ئەمەیە بیروڕای ر خەڵکەکە . بۆ خۆم ، لە هەموو شتێ زیاتر رێزی دەسەڵاتت دەگرم ، بەڵام باوکەگیان نابێ هەموو کاتێ واب هەر خۆت راست دەکەیتو لە سەر هەقیت ، چونکە ئەو وابزانێ کە لە خۆی بەولاوە کەس عاقڵو ژیرو بە هێزنیە د مایەی گاڵتە جاڕی هەمووکەس ، عەقڵ دەبێتە هۆی جیاوا

بڕوا . ئەو کەشتیوانەی بە توندی چاروکەی کەشتیەکەی دەگرێ زووتر وەردەگەڕێ . چاروکەکەت نزم راگرە . گوێ بگرەو هێور بەرەوە . دەبێ باوەرت بە قسەکانم هەبێ . هەرچەندە من هێشتا لاوم بەلام چاکیش دەزانم کە بەرگری لە مەسەلەیێکی دادپەروەرانە دەکەم .

تیەکە : پاشا . ئەگەر راست دەکا گوێی لێبگرە . ئەگەر هەڵەش بوو دەبێ ئەو گوێ بۆ تۆ شل کا . چونکە لە هەردوو بەرەکەدا مەسەلەکە بە دەس پیاوی ژیرو عاقڵەوەیە .

کریۆن : چی ؟ چی ؟ دەتانەوێ لە منداڵێکەوە فێری عەقڵ و دادپەروەری بم ؟

هیمۆن : ئەمیش زوڵمێکی دیکە ! تەماشای کردەوەکانم بکە نەك تەمەنم .

کریۆن : کەواتە پیاهەڵدانی پیاو خراپان و ئاشووبگێران کارێکی باشە

هیمۆن : بە هیچ جۆرێ مەدحی پیاو خراپان ناکەم

کریۆن : ئەی ئەم خراپ نیە ؟ ئەی خراپە وەك نەخۆشی بەدەمارەکانیا هاتو چۆ ناکات ؟

هیمۆن : میللەت وا ناڵێن

کریۆن : جوانە ! کەواتە دەبێ میللەت رێ نیشاندەرم بێ

هیمۆن : ئەها ئەوەتا تۆش وەك لاوێك قسە دەکەی ، وابزانم خۆشت هەستی پێدەکەی

کریۆن : بۆ ! بەرای تۆ دەبێ ئەم شارە بە رێڕەوێکی جیا لە رێڕەوی ژیانی خۆمیا ببەم ؟

هیمۆن : شار نیە بۆ تەنها کەسێك دروست کرابێ

کریۆن : شار ژنی شەرعیی سەرۆکەکەیەتی

هیمۆن : باشە ، ئەگەر دەتەوێ بە تەنها خۆت حوکم بکەیت دەبێ لە شارێکی چۆڵ و خاپووردا بژیت

کریۆن : وابزانم پشتی کچەکە دەگری

هیمۆن : کەواتە ئەو کچە تۆیت ، چونکە لە تۆ بەولاوە ، هیچی دیم مەبەست نیە

کریۆن : بێحورمەت ، ئیهانەی باوکت دەکەی !

هیمۆن : چونکە باوکم زۆردارە

کریۆن : هەر لەبەر ئەوەی دەمەوێ بەڵێنەکەم بەرمەسەر بۆیە بە زۆردارم دەزانی ؟

هیمۆن : بەڵێنەکەت بەریتە سەر ! ! ئەی نازانی کەویستی خواوەندەکان ژێر پێ دەخەی ؟

کریۆن : هەی خوێڕیی سەر ژنانی ، دەتەوێ لە پێناو ئافرەتێکدا لە راستی لابدەیت .

هیمۆن : رەنگە وابێ ، بەلام بە هەرحاڵ ، ئەگەر لە مەحکەمەیێکی نارەوا رازی نەبم مانای ئەوەنیە لە رێی راست لامدابێ .

کریۆن : تۆ ئەم هەموو بەرگریەت لەبەر خاتری ئەوە

هیمۆن : لەبەر خاتری تۆشە ، لەبەر خاتری خۆمو خواوەندەکانی دۆزەخیشە

کریۆن : ناهێڵم بە زیندوویەتی بیهێنی

هیمۆن : کەواتە لە دۆزەخدا و بە مردوویی ئەیهێنم

کریۆن : هەرەشەی خۆکوشتنم لێدەکەی ؟

هیمۆن : هەرەشەی هیچت لێناکەم ، تەنها دەمەوێ رێی زۆرداریت لێبگرم

کریۆن : دوایی هەر پەشیمانیت بۆ دەمێنێتەوە

هیمۆن : ئەگەر کورت نەبوومایە دەمگوت تۆ . .

کریۆن : ئاگات لە دەمت بێ سەرژنانی ، بە قسەی پڕوپووچ تورەم مەکە .

هیمۆن : تۆ لە خۆت بەولاوە گوێ لە قسەی کەس ناگری

کریۆن : ئاە ! کەواتە وایە . . سەربازەکان ئەو شێتەم بۆ بێنن با بەبەرچاوی دەزگیرانەکەیەوە بمرێ

هیمۆن : تۆ هەڵەیت ، قەت مردنی ئەو بە چاو نابینم ، ئەم توورەییەشت بۆ ئەو دەس و پێوەندانە دەربڕە کە لێتی قبووڵ دەکەن .

تیەکە : ئەوە بەراکردن ڕۆیشت ، تەواو تێکچووە ، دەترسی

شتێك لە خۆی بكا

كریۆن : چی دەكات بابیكات ، هیچ شتێ ئەم دوو تاوانبارە رزگار ناكات

تیپەكە : چیە ! بۆ نیازت وایە ئیسمیناش لە گەڵ ئەنتیگۆنادا بكوژی

كریۆن : نەء ، قسەكەت راستە ، ئیسمینا هیچی نەكردوە چاكت كرد ئاگادارت كردمەوە

تیپەكە : چ جۆرە مردنێكت بۆ ئەوی دی هەڵبژاردوە

كریۆن : لە ئەشكەوتێكی ناو جەرگەی بیاباندا حەپسی دەكەم ، هەر ئەوەندە خۆراكی دەدەمێ نەمرێ بۆ ئەوەی تاماوە كەفارەتی تاوانەكانی بداتەوەو نوێژ بۆ پلۆتۆن بكات ، جا ئەوسا باخواوەندەكانی دۆزەخ فریای كەون .

تیپەكە : ئەی خۆشەویستی ، تۆ لە دڵی هەموو كەسێكدا جێی خۆت دەكەیتەوە ، هەزار دەوڵەمەند دەكەیتو دەوڵەمەند هەژار ، گۆنای كچان سوور هەڵدەگەرێنی ، بە دەریاكانا دەپەریتەوەو سەر بە كۆلیتەكانا دەكەیت . ئەی خۆشەویستی ، كەس ناتوانێ لە داوی تۆ دەرباز بێت ، نە خواوەندە نەمرەكانو نە مرۆڤە تەمەن كورتەكان . . كە ڤینۆس حەزی لە شتێك كرد رێی لێمەگرە ، لەم ساتەدا كە ئەنتیگۆنا بەرەو گۆر هەنگاو هەڵدەهێنێتەوە ، دەگریمو هەست دەكەم هیچ دڵسۆزیەكم لە دڵدا بەرامبەر بە میرەكەم نەماوە

«لە لای راستەوە ئەنتیگۆنا لە نێوان دوو پاسەوانا دەردەكەوێ . دەوەستێ»

ئەنتیگۆنا : هاونیشتمانیان ، تەماشام بكەن ، ئەوا دوا گەشتم دەس پێدەكەم ، بۆ دواجار تەماشای تیشكی خۆر دەكەم ، پێش ئەوەی تامی ماڵو مێردی بچێژمو گۆرانیو هەڵپەركێی شایەكەم ببینم ، واخوای دۆزەخ بە زیندویی راپێچم دەكا

تیپەكە : كەواتە دەمری . . بێئەوەی نەخۆش بی یا بریندار . سەربەست ، بە كچیو زیندویی ، بە ناوبانگ دەمری ، تۆ . . تەنها تۆ . . بێ لەم هەموو بەشەرە تەمەن كورتانە دەچیتەلای پلۆتۆن .

ئەنتیگۆنا : كاتی خۆی باسی مردنی تانتالم بیستبوو . كاتێ بەسەر لوتكەی سیبیلەوە دەبێ ، لە پڕ هەست دەكات كە تاوێرەكە وەك رووەكە هەڵواسراوەكان توند دەیگرنو لە دەوری سەوز دەبن . . ئەوەتا بەفر دایدەپۆشێو فرمێسكە ساردو سڕەكانی لە سەرەوە دەكەوێتە خوارەوە ، ئائەوێیە جێی منو ئەو خۆشیو دەسبازییەش چاوەرێم دەكات .

تیپەكە : هێی ، هێی . بەڵام ئێمە بنیادەمین ، بێچارەین . ئەویش خواو كچی خوابوو ، بە هەر حاڵ تۆ كە یەكێكی لە مرۆڤە سادەو تەمەن كورتەكان ، ئەوەت بەسە كە چارەنووست وەك چارەنووسی خواوەندەكان بێت .

«دەوەستێ»

ئەنتیگۆنا : گاڵتەم پێبكەن ، ئەمە باشترین هەلە ، بڕوام پێ بكەن من خێرو خۆشیی ئێوەم دەوێ . باهیچ نەبایە من بڕۆشتبام ئەوسا چییان دەكرد بابیكەن . ئاه ، سیبە ، ئاه شارەجوان و قەشەنگەكەم ، تەماشاكە چۆن گاڵتەم پێدەكەنو بەرەو جێگایێكی بێناوو نەزانراوم دەبەن ، بەڵێ بێناو چونكە نە لە گەڵ مرۆڤ نە لە گەڵ تاپۆ ، نە لە گەڵ مردووانو نە لەگەڵ زیندوانا نارۆم .

تیپەكە : خەتای خۆتە ، بۆ سەرپێچی لە دادو یاسا دەكەی ؟ بێ لەوەش ، تۆ تاوانەكەی ئۆدیبیش دەبژێری .

ئەنتیگۆنا : من كچی تاوانم ، بۆیە دەمرم

تیپەكە : مردو پەرستی شتێكی جوانە ، بەڵام یاخیبوون لە فرمانی ئاغاكانمان جوان‌نیە ، زۆر لە خۆت بایی‌بویت بۆیە بەم رۆژە گەیشتیت

ئەنتیگۆنا : نەهیچم دەوێو نەكەس ، بە تەنها ، بێ ئەوەی كەس لە گەڵ خۆمدا ئازاربدەم ، بێ مێرد ، بێهاورێ . بێیارمەتی ، هەنگاو بەرەو ئازار دەنێم . چیتر ، نە رۆژ و نە چاوە زێرینەكەیو نە تیشكی خۆریش دەبینم .

كریۆن : پێشتر گوتم ، ئەگەر هەر كەسێ بمرێ لە كاتی مردندا

پێویستی بەم گشتە شیعرو چیرۆکەبێ ، بە هیچ جۆرێ ئیشمان بۆ ناکرێ

ثۆب : هەر ئیستە بیبەو لە بەندیخانەی قایم کەن‌و بەجێ‌ی **بێڵن .**

«بە بزوونتەوەیەکی ناکاوی ئەنتیگۆنا رمی دەستی پاسەوانی لای **راست بەر دەبێتەوە** بەردەم ئەنتیگۆنا ، پاسەوانی لای چەپ **سەرێکی دەگرێ‌و ئەنتیگۆناش** توند دەستی لێ‌قایم دەکات ، **ئیتر وەك بڵێیت لە نێوان دوو قازی‌و لە دادگادابێت دێتە پێش چاو»**

ئەنتیگۆنا: خواحافیز ، با بەشەکەی من لە ژیانا بدزرێ ، **دەرۆم باوکم و دایکم‌و ئیتۆکل** دەبینم . کە ئێوە مردن ، من **ئێوەم شت‌و چاوم داخستن** . سەر خۆشم بووم چاوەکانی **«بۆلینیس»م داخست** ، ناهەقیشم نەبوو ، ئەمەی من کردم **رەنگە لە گەڵ مێرد و منداڵدا نەکرێ** ، چونکە دەشێ یەکێکی دیکە **جێ‌ی مێرد بگرێتەوە** ، منداڵیش بمرێ یەکێکی‌دی **دەخولقێنەوە ، بەڵام کە باوك‌و** دایکمان مردبن براو خوشکی تازە لە کوێ‌بینم ؟ **ئەوەی من** کردم لە بەر رۆشنایی ئەم برایەدابوو ، **هەر لە پیناو ئەمەشدا** لێم دەدەن‌و کریۆنیش لە ماڵ‌و مێردو منداڵم **دەکات .**

دەبێ **چیم لە خواوەندەکان کردبێ تا بەم جۆرە** پشتم تێ‌بکەن ؟ **ئەگەر کردوەوەی ئەم جەلـلادانەیان لاپەسەند بێ** ، ئەوا سبەی دەیزانم‌و لە کردەوەی خۆم پەشیمان دەبمەوە ، بەڵام ئەگەر بە دڵیان نەبێ ، با ئەوانیش وەك من کۆست کەوتووبن‌و بە دەم ئازارەوە بناڵن .

تیپەکە : دەروونی هێشتا هێور نەبوەتەوە

کریۆن : قەت ئەوەت بە بیرا نەیەت کە بە هەرەشەو ترساندن وازت لێ‌بێنم

«ئەنتیگۆنا دەچێتە خوارەوە بەرەو بەشی دواوەی شانۆکەو پاسەوانەکان ئەم‌لاو ئەولایان لێ‌گرتوە ، پاسەوانێك لە درزێکی دواوەی شانۆکە دەچێتەژوورەوەو ئەوی دیکەش بە دوایا دەڕوات‌و لە سەر خۆ چمکێکی پاڵتوکەی ئەنتیگۆنا رادەکێشێ‌و دەچنە ژوورەوە»

ئەنتیگۆنا : «هێشتا بە تەواوی نەچوەتە ژوورەوە»

ئەی سیبیەکان ! هەموو شتێ کۆتایی‌ی هات ، ئەوەتا راپێچم دەکەن ، ئەی سەرکردەکانی سیبە ، دوا شازادەتان ئێمانە دەکرێ ، بروانن چۆن بە دەم ئازارەوە دەناڵم ، تەماشاکەن چ جۆرە پیاوێك سزاو ئازاری دڵەکەم دەدا .

تیپەکە : «داناێ» یش زیندەبەچاڵ کراو والە نێوان تەنەکە مسەکاندا نێژراوە . کچەکەم ئەویش وەك تۆ لە بنەماڵەیەکی رەسەن‌و خانەدان‌و هەڵگری توخمە زێرینەکەی جۆبیتەربوو ، باکۆس منداڵەکانی دریاسی‌کرد بە بەرد ، ئەو لاوە زۆر پەشیمان بووەوە کە شەری بەو کچانە فرۆشتبوو کە خۆیان بۆ باکۆس تەرخان کردبووو ئاگری چراکانیانی کوژاندبوەوەو گاڵتەی بە خواوەندەکانی شیعرکردبوو .

«تیریزیاس لای راستەوە دێتە ژوورەوەو منداڵێك دەستی گرتوە»

تیریزیاس : ئەی سەرۆکەکانی سیبە : ئەوەتا بووم بە دووان ، چونکە بێ دەسگرتن ناتوانم هەنگاو بنێم .

کریۆن : تیریزیاس هیچی تازەت پێ‌یە

تیریزیاس : ئەگەر بە قسەم بکەی پێت دەڵێم

کریۆن : هەمیشە باوەرم پێ‌کردویت

تیریزیاس : ئەگەر بەرێ‌ی راستا رۆیشتبای ، بەڵام دەزانم لات‌داوە .

کریۆن : ئەوە ئەڵێ‌ی چی ، قسەکانت دەمترسێنن

تیریزیاس : ئەم مناڵە منی هێناو منیش کەسانی دی دەهێنم بە چاوی خۆی پاشاوەی لە شەکەی بولینیسی بینی کە لە پەرستگا کەماندا فرێ درابووو سەگ‌و داڵیش دەمیان تێنابوو ، لەو ساوە خواوەندەکان قوربانیەکانمان لێ وەرناگرن ، گیانەوەرەکانیش لە هەموو لایێکەوە دەزیرێنن ، رۆڵە بروام پێ‌بکە ، دەشێ پیاوێك هەڵە بکا ، بەڵام سووربوون لەسەر هەڵە گەوجیە . چیتر مردوو ئازارمەدە ، بە زمانی خۆشەویستی‌و دڵسۆزیەوە ئەم

قسانەت پیٚ دەڵێم .

کریۆن : جوانە ! هەمووتان دژم دەوەستن‌و تیرم تیٚ‌دەگرن باشە ، زۆرباشە ، پارە بۆ خۆتان کۆ بکەنەوەو بیبەنە دەرەوە ، زێری سەردی و هیندیەکان زەوت‌بکەن ، بەڵام ئەوەش باش بزانن کە کەس ناتوانیٚ لەشەکەی بۆلینیس بنێژیٚ ، تەنانەت ئەگەر داڵەکان لەشەکەی بخەنە سەر عەرشی جۆبیتەریش ئەوەم نەکردوەو نایکەم . مرۆڤێك کە مردن لە چارەی نووسرابیٚ نابیٚ کەرامەتی خواوەندەکان پێشێل بکات . تیریزیاس وادیارە پارەی چاکت وەرگرتوە تائەم قسانە بکەیت ، ئەمەش نیشانەی خۆ دۆڕاندنە .

تیریزیاس : پیاوێك ! تەنها یەك پیاو دەزانیٚ و تێدەگا

کریۆن : کۆمەڵی «عراف»ەکان تینووی پارەن

تیریزیاس : کۆمەڵی پاشاکانیش تینووی باجن

کریۆن : ئایا دەزانی من پاشای تۆم ؟

تیریزیاس : دەزانم ، بەڵام ئەوەش دەزانم کە تاجەکەت‌و سەلامەتی سیبە بەخششی منەو من بە تۆم داوە

کریۆن : چەن حەزت لە شتی سەیرو سەمەرەیە

تیریزیاس : تۆ ناچارم دەکەی ئەمانە بدرکێنم هەرچەندە من خۆم حەز ناکەم بیانڵێم

کریۆن : قسەبکە ، بەڵام بەکریٚ‌گیراو مەبە

تیریزیاس : کەواتە لە دەوڵەمەندێکی گەورە دەچم ؟

کریۆن : دەباش بزانە ، من لە قسەی خۆم پاشگەز نابمەوە

تیریزیاس : دەتۆش باش بزانە ، کە پاداشی تاوانی زیندەبەچاڵ کردنی ئافرەتێك مەرگی کورەکەت دەبیٚ ، کۆشکەکەت پردەبیٚ لە شکات‌و سکاڵا ، هەموو ئەو شارانەشت لیٚ دەوروژێن کە پارچە گۆشتی خوێناوی ئادەمیزاد بە دەم جانەوەرانەوە دەبینن دەی رۆڵە دەسم بگرە بابرۆین ، ئومێد دەکەین لەمەو دوا ئەم کابرایە بتوانیٚ جڵەوی زمانی خۆی بگریٚ‌و حورمەتی ریشە سپی‌یەکەمان بگریٚ .

«دەچێتە دەرەوە»

تیپەکە : قسەکانی هەمیشە راست دەردەچن‌و دێنە دی

کریۆن : داخی گرانم ! مێشکم وەختە بتەقیٚ ، بەڵام پاشگەز ببمەوە حەیام دەچیٚ ، لەولاشەوە خوا هەڵناگریٚ بە هۆی عینادیمەوە تووشی ئەم هەموو دەردە سەریەبیم ، بڵیٚ‌چی‌بکەم .

تیپەکە : کچەکە رزگار بکە

کریۆن : ئاوا ، دەتەویٚ پاشگەز ببمەوە ؟

تیپەکە : زووکە دەی ، تۆڵەی خواوەندەکان نزیك بوەتەوە

کریۆن : دەبیٚ هەروا بکەم ، هێە ، بەڵام زەحمەتە ، زۆر زەحمەتە

تیپەکە : دەی ، دەی ، دەی ، کەسی دیکە رامەسپێرە ، دەبیٚ خۆت بیکەیت .

کریۆن : بەراکردن دەرۆم ، دوامکەون ، تەورو پاچ‌و خاکەناز بێنن‌و وەرن ، دەترسم باوی یاسا کۆنەکان نەمابیٚ .

«دەچێتە دەرەوە»

تیپەکە : تۆ ، ئەی ئەوکەسەی بە هەزار ناوەوە تاجت لەسەر ناوە : باکۆس ! دانیشتووی سیبەی پایتەختی باکۆسیەکان . تۆی ئەستێرەکان دەخەیتە سەماو شەو دەخەیتە گۆرانی ووتن . زووکە بە هەنگاوە گەورەکانت رابکە ، بەرەو ئەو چیایەی لە هێشوو دەکا . . بە پەلە رابکە ! یارمەتیمان‌بدە ، لە گەڵ سەرخۆشەکانتا کە مەستی بادەن خۆت بگەیێنەرە ئەویٚ .

پەیامبەر : هاونیشتمانیانی کادیۆس ، بەخت پشتتان تێدەکا . پێشتر بەغیلیم بە کریۆن دەبرد ، کەچی ئیستا وا ئەستێرەی لە ئاوابووندایە ، ئەگەر دڵت خۆش‌نەبوو سامان‌و تەختی پادشاهی هیچ ناهێنیٚ .

تیپەکە : قسە بکە

پەیامبەر : هیمۆن خۆی کوشت

تیپەکە : ئۆهـ تریزیاس ، ئەوە ئیریدسی شاژنە دەبیٚ شتێکی بیستبیٚ

ئیریدس : «لە سەرووی پلیکانەکانی لای راستەوە دەردەکەویٚ ، بە ئاستەم نوزەی دەردەچیٚ» دەڵێم . . من . . بیستم . . تۆزیٚ . . تۆزیٚ درگای پەرستگای منیرڤام کردەوە . وەختەبوو لە پەورووبکەوم . چی‌قەوماوە ؟ دەبیٚ گویٚ بگرم .

دەتوانم گوێتان لێ بگرم . زووکەن ، بەلاوازم مەزانن ، دەی هێشتا بە هێزمو دەتوانم بەرگەی ئازار بگرم

پەیامبەر : ئۆهـ گەورە خۆشەویستەکەم . گوێ بگرە با بۆتی باس بکەم ، من خۆم هەموو شتێکم بە چاوی خۆم بینی . دوای ئەوەی پاشاوەی پۆلینیسیان سووتاندو نوێژمان بۆ خواوەندەکان کرد ، رامانکردە ئەو شوێنەی ئەنتیگۆنای تیا حەپس کرابوو ، کریۆن دەنگی کورەکەی بەر گوێ کەوت ، کە بەندیخانەکەمان شکاند ، ئای کە دیمەنێکی دڵتەزێنیان بەرچاوکەوت ، ئەنتیگۆنا خۆی خنکاندبوو ، پەتەکەی لە کراسەکەی خۆی دروست کردبوو ، هیمۆنیش باوەشی بە کچە بەسزمانەکەدا کردبوو ، کە چاوی بە کریۆن کەوت هۆشی لای خۆی نەماو شمشێرەکەی لە کالان دەرکرد و تفێکی لێکرد ، کە کریۆن چاوە سوور هەڵگراوەکانی هیمۆنی بینی نەیوێرا لەوێ راوەستێو یەکسەر بۆی دەرپەری ، لەو ساتەدا هیمۆن شمشێرەکەی لە سنگی خۆی چەقاندو خوێن لەدڵیەوە فیچقەی کردو ئەنتیگۆنای خەڵتانی خوێن کرد ، هەر لەوێ لە گەڵ خوێنو مەرگدا مارەی کرد .

«ئێریدیس گوێ لەم هەواڵە جەرگبرانە دەگرێو پاشەکشێ دەکا»

تیپەکە : شاژن هیچی نەوت ، دەبێ چی ی بەدەستەوە بێ

«کاتێکی درێژ»

پەیامبەر : نایەوێ خۆی بکاتە گاڵتەچی خەڵك

تیپەکە : بێدەنگی لە قیژەو هاوار زیاتر ترسو لەرز دەنوێنێ

پەیامبەر : راستە ، بابڕۆم بزانم لەوێ چی ئەبێ

تیپەکە : پاشا کورەکەی هەڵگرتوە

کریۆن : «لەشی کورەکەی گرتوە بە کۆڵەوە ، پاشان دایدەنێو بە چۆکا دێو دەس بە سەرو قژیا دەهێنێ کورەکەم ! رۆڵەگیان ! هیمون کورەکەم ! من خوێنڕێژم ، من تۆم کوشت

تیپەکە : تازە چوو ، پەشیانی هیچ دادت نادا

کریۆن : خوایێك دەستی ناوەتە بینە قاقەمو یەکێکی دی لە پشتەوە پیاما دەکێشێ ، ئەو ماڵە بەختیارەی بنیاتم نابوو وابەسەرما ئەروخێ

تیپەکە : بەڵێ میرم ، موسیبەت دوای موسیبەت

کریۆن : موسیبەتی دیکە ! چی ؟

«تەماشای کورەکەی دەکاو لە تەوق سەریەوە تا پەنجەی پێ ی سەرنجی دەدا»

لەمە زیاتر دەبێ چی دیکە رووبدا

پەیامبەر : ژنەکەت مرد

کریۆن : ژنەکەشم مرد ؟ درۆیە ! ئاهـ پلۆتۆن هەموو شتێکم لێ دەسێنیتەوە ، ژنەکەم دوای کورەکەم ، درۆ ئەکەی ، کوا لە کوێیە ؟

پەیامبەر : خۆت تەماشاکە ، دەرگاکە کراوەتەوە

کریۆن : ئێریدس

پەیامبەر : لە لای پەرستگاکەدا خۆی کوشتو پێ ی ووتی خوێن رێژ . .

کریۆن : دەترسم . بمکوژن زوو بمکوژن

هەست دەکەم دەکەومە ناو کەندەلانێکی بێ بنەوە

پەیامبەر : بە کوشتنی هیمۆنو ئەنتیگۆنای تاوانبار کردی .

کریۆن : «بە دەنگێکی ورو گێژەوە» چی ؟ دەڵێی خۆی کوشت ؟ ژنەکەم خۆی کوشت

پەیامبەر : بەڵێ

کریۆن : هەی هاوار ! ببەن ! دوورم خەنەوە ! من لە هیچ کەمترم ، لە هیچ کەمتر ، نازانم سەیری کوێ بکەم ، دەس بخەمە سەرچی ، قاچ لە کوێ دانێم ، هەموو شتێکم لە دەس چوو ، بروسکەو هەورە تریشقەم بە سەردا دادەبارێ .

تیپەکە : دەبوایە لە ئیهانەکردنی خواوەندەکان بترسابای ، تازە پەشیانی دادت نادا ، لە کیست چوو .

«پەردە»

عن كتاب : جان كوكتو
تعريب الدكتور صلاح خالص
مطبعة الرابطة بغداد ١٩٥٥

●